

WERKVOORZIENINGSSCHAP TOMINGROEP

Begroting der Inkomsten en Uitgaven voor het jaar 2019

**Concept t.b.v. AB d.d. 29 maart 2018
(te versturen 31 maart 2018)**

(definitief vast te stellen in juni 2018)

INHOUDSOPGAVE

Beleidsbegroting

Inleiding	4
Uitgangspunten begroting 2019	5
Organisatieschema	6
Bedrijven Tomingroep	7
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	9
Onderhoud kapitaalgoederen	11
Bedrijfsvoering	12
Financiering	13
Verbonden partijen	14

Financiële begroting

Programmabegroting 2019	16
Toelichting op de programmabegroting	17
Gedetailleerde toelichting programmabegroting	20
Financiële positie	22
Investeringsbegroting	23
Programmabegroting 2020-2022	24
Toelichting op de meerjarenraming	25

Beleidsbegroting

Inleiding

De negen gemeenten in de regio Gooi- en Vechtstreek, gemeente Almere en gemeente Eemnes voeren in een gemeenschappelijke regeling (GR) de regie over de sociale werkvoorziening. Dit is integraal opgedragen aan het Werkvoorzieningsschap Tomingroep.

Het Werkvoorzieningsschap is belast met de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening en biedt via Tomingroep BV werk aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het bestuur van het Werkvoorzieningsschap bepaalt aan hoeveel mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werk geboden dient te worden en hoe de verdeling over de doelgroepen is.

De andere hoofdtaken van het bestuur zijn het vaststellen van de begroting en meerjarenraming, het vaststellen van de jaarrekening en het vaststellen van het jaarverslag. In het bestuur hebben alle negen deelnemende gemeenten zitting. Bovendien is er een externe adviseur aan het bestuur toegevoegd. De samenstelling van het bestuur is op 1 januari 2018 als volgt:

Gemeente	Lid
Almere	Mevrouw F.T. de Jonge (voorzitter)
Blaricum	De heer B.H.E. Lüken
Eemnes	De heer J. den Dunnen
Gooise Meren	De heer G. Struik
Hilversum	De heer E.G.J. van der Want (vice-voorzitter)
Huizen	Mevrouw J. Bakker
Laren	De heer L.C. van der Pols
Weesp	De heer H. Tuning
Wijdmeren	Mevrouw S.N.F. van Rijkom

Adviseur Doelgroepen	De heer O.M. Kos
Secretaris	De heer M. Abarkan

De daadwerkelijke bedrijfsactiviteiten worden georganiseerd door Tomingroep BV. Binnen de BV wordt zorg gedragen voor een passende bedrijfsvoering. Het Werkvoorzieningsschap Tomingroep is de enige aandeelhouder van Tomingroep BV.

Tomingroep heeft als doel om zoveel mogelijk mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, door het bieden van werk, scholing, begeleiding en bemiddeling, te helpen bij het verkrijgen van een betaalde baan binnen of buiten Tomingroep. De sw-werknemers werken volgens een volwaardige arbeidsovereenkomst en zijn collectief gedetacheerd bij Tomingroep BV. In een samenwerkingsovereenkomst zijn de verhoudingen tussen het Werkvoorzieningsschap Tomingroep en de Tomingroep BV vastgelegd.

Sociaal beleid

Het sociaal beleid is erop gericht dat de medewerkers zich in de werksituatie zo ruim en zo goed mogelijk ontplooiën. Dit kan een functie zijn binnen Tomingroep BV, via Tomingroep BV bij derden (detachering), of een functie rechtstreeks bij derden in dienst (Wsw Begeleid Werken). In de werksituatie krijgt ontplooiing via gerichte opleiding en vorming volop aandacht. De basis hiervoor is het Persoonlijk Ontwikkel Plan (POP). Waar mogelijk stromen medewerkers door naar een arbeidsplaats hoger op de werkladder. Waar nodig (bijvoorbeeld door ouder worden of i.v.m. toename van de beperkingen) krijgen medewerkers een passende plek aangeboden lager op de werkladder.

De samenwerking van Tomingroep met de gemeentelijke diensten van haar aandeelhouders is belangrijk voor de continuïteit van de activiteiten. Wij willen deze samenwerking, gezien de goede ervaringen die daarmee wederzijds zijn opgedaan, graag uitbouwen en waar mogelijk onze diensten aanbieden. Hiermee kunnen de gemeenten ook in de toekomst in hun eigen SW-bedrijf mede invulling blijven geven aan het daadwerkelijk werk bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in de regio Gooi- en Vechtstreek, gemeente Almere en gemeente Eemnes.

Uitgangspunten voor de begroting

Uitgangspunten personeel Wsw

In de begroting wordt voor 2019 uitgegaan van een bezetting die 4,5% lager is dan de verwachte bezetting voor 2018. De lagere bezetting wordt veroorzaakt door het feit dat de wet sociale werkvoorziening per 1 januari 2015 is beëindigd, in die zin dat geen nieuwe instroom meer plaats vindt. Gebaseerd op de meest recente verloopcijfers en de inschattingen t.a.v. het bestand (pensioneringen) wordt genoemde daling van 4,5% voorzien.

Dit betekent een bezetting van gemiddeld 861 SE (Standaard Eenheden) in 2019. Het aantal SE is in de begroting vertaald naar 769 FTE gemiddeld werkzaam bij Tominggroep en 60,0 FTE in het kader van Begeleid Werken.

Genoemde bezetting en het veronderstelde verloop percentage zijn tevens uitgangspunt voor de meerjarenraming 2020-2022.

2019

Voor begrotingsjaar 2019 wordt uitgegaan van de participatiewet, die per 1 januari 2015 van kracht is geworden.

Het begrote exploitatieresultaat van het Werkvoorzieningsschap Tominggroep komt voor boekjaar 2019 uit op -/- € 785K. Dit negatieve netto resultaat wordt door een garantiebijdrage van Tominggroep BV tot nul gereduceerd.

Tominggroep BV betaalt tevens aan het Werkvoorzieningsschap een loonwaarde voor de gedetacheerde SW-medewerkers. Het Werkvoorzieningsschap betaalt daarentegen aan Tominggroep BV een begeleidingsvergoeding per SE. Het voor 2019 begrote resultaat houdt o.a. rekening met een verwachte stijging van de loonkosten door stijging van de lonen (1,5% gemiddeld) en een rijkssubsidiebedrag van € 24.995,- per SE (onder de veronderstelling dat er na aftrek van € 500,- t.o.v. 2018 een indexatie voor loonprijsstijging wordt toegekend). Het aantal FTE's is verondersteld in 2019 te dalen met 30,9 FTE tot 754,7 FTE per 31 december 2019. Voor 2019 wordt verder het lage inkomensvoordeel (LIV) in de werkgeverslasten (voor de groep medewerkers met salarissen tot 120% van het minimum loon) meegenomen.

De begroting voor 2019 sluit aan bij de meerjarenplanning welke is opgesteld voor het vernieuwde bedrijfsplan. Dit bedrijfsplan is gebaseerd op de opdracht welke eind 2017 door de gemeenten aan Tominggroep is gegeven.

Hilversum, juni 2018

Mevrouw F.T. de Jonge
Voorzitter Algemeen Bestuur

De heer M. Abarkan
Secretaris Algemeen Bestuur

Organisatieschema Werkvoorzieningsschap Tomingroep per 2018

* Het Wsw-personeel is gedetacheerd bij één van de bedrijven van TOMINGROEP BV, of is actief in het kader van Begeleid Werken.

Er zijn ook functies ter beschikking bij de staf- en hulpafdelingen.

De staf- en hulpafdelingen zijn:

- receptie
- (directie)secretariaat
- marketing & communicatie
- telemarketing
- personeel & organisatie
- financiële zaken
- salarisadministratie
- kwaliteit, arbo & milieu
- informatisering & automatisering
- beheer en huisvesting
- technische dienst
- inkoop
- kantine
- centraal magazijn

De bedrijven

Tomingroep heeft drie Divisies, die elk hun eigen bedrijven of bedrijfsonderdelen hebben. Dat zijn Divisie Groen, Divisie Facilitair en Divisie Industrie, Retail en externe plaatsingen. Tomin vakantievilla wordt door de stafafdeling Beheer geëxploiteerd. Daarnaast maken WerkRoute, TalentRoute, Tractio en Focus@Work Uitzendbureau onderdeel uit van het mensontwikkeldeel van Tomingroep. In totaal heeft Tomingroep veertien bedrijfsonderdelen.

Divisie Groen heeft twee bedrijven/bedrijfsonderdelen:

Tomin Groen verzorgt het ontwerp, de aanleg, het onderhoud en het beheer van tuinen, parken, plantsoenen en openbare ruimte voor bedrijven, particulieren, gemeenten en instellingen.

Stads Beheer Service (SBS Hilversum) verzorgt het integrale beheer van de openbare ruimte in de gemeente Hilversum. Daarnaast behoren seizoensgebonden activiteiten zoals zout strooien bij gladheid of het klaarmaken en opruimen van evenemententerreinen tot de activiteiten. SBS heeft ook een garage/werkplaats voor machineonderhoud.

Divisie Facilitair heeft drie bedrijven/bedrijfsonderdelen:

Tomin Schoonmaak beschikt over moderne apparatuur en milieuvriendelijke middelen om o.a. bedrijfsruimten, sportaccommodaties, instellingen en scholen schoon te maken. Tomin Schoonmaak verzorgt dagelijkse schoonmaakwerkzaamheden, glasbewassing, graffiti verwijdering, opleveringsschoonmaak, gevelreiniging en vloeronderhoud.

Tomin Vastgoedonderhoud verzorgt alle karweitjes in en om het huis. Denk hierbij aan bijvoorbeeld schilderwerk, het plaatsen van een keuken, vervangen van een deur of het bouwen van een muurtje als erfafscheiding.

Tomin Catering maakt met een professioneel team van iedere lunch of borrel een feest. Met verse rijkelijk belegde broodjes, zelf gebakken taarten en lekkere borrelhapjes. Ook verzorgt Tomin Catering de gehele catering voor bijvoorbeeld een bedrijfsborrel of andere (feestelijke) gelegenheden.

Divisie Industrie, Retail en Externe plaatsingen heeft vier bedrijven/bedrijfsonderdelen:

Tomin Metaal verzorgt met een modern machinepark de productie en montage van kwalitatief hoogwaardige halffabrikaten en/of eindproducten. Tomin Metaal verzorgt metaalbewerking (voorbewerking, plaatbewerking, verspaning, lassen), montage/assemblage en reconditioneerwerkzaamheden.

Tomin Verpakken is gespecialiseerd in zowel machinaal als handmatig verpakken. De machinale mogelijkheden zijn o.a. flowpack, barcoding, cellofoneren, bundelpak, sealen en krimpen, klick-lock, trans-wrap en stickeren. Onderdeel Post en Mail verzorgt couverteren, adresseren, frankeren, snijden, krimp en seal en de bezorging.

Tomin Retail kent de volgende onderdelen:

- De Kringloper
- Werkbedrijf (Noodweg)

Tomin Retail werkt naast het begeleiden van mensen richting de arbeidsmarkt aan het verantwoord omgaan met het milieu. De Kringloper verkoopt allerhande aangeleverde goederen en functioneert als een warenhuis. De trendy winkels zijn goed voor het milieu en voor de portemonnee.

Personeelsdiensten. De volgende bedrijven zijn actief op het gebied van mensontwikkeling, in- door- en uitstroom:

WerkRoute Re-integratiediensten bevindt zich in een afbouwfase. Gemeenten zijn met Tomingroep overgestapt op het bieden van loonvormende arbeid (betaald werk) en werkervaringsplaatsen. Het ontwikkelen van werktalenten blijft daarbij centraal staan.

Tomin Detachering biedt zowel individuele detachering als groepsdetacheringen. Zij bemiddelt personeel op het gebied van administratie, industrie, logistiek, techniek en overige dienstverlening.

TalentRoute is het bedrijfsonderdeel van Tomingroep dat de verloningsactiviteiten uitvoert.

Tractio is het bedrijfsonderdeel van Tomingroep dat een opstap biedt aan mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Tractio werkt met en voor mensen die zich voornamelijk richten op het terug veroveren van hun plek in de maatschappij. Naast het ontwikkelen van arbeidsvaardigheden is er veel aandacht voor de vaardigheden die van belang zijn als het gaat om maatschappelijke participatie, zoals sociale vaardigheden, hygiëne en omgaan met geld.

Focus@Work Uitzendbureau is gevestigd in Hilversum en houdt zich bezig met o.a. uitzenden, werving & selectie, detacheren en payrollservice.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin het Werkvoorzieningsschap Tomingroep in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. Daarnaast vormt ook de algemene reserve een buffer tegen onverwachte financiële tegenvallers. De begroting en toelichting geeft inzicht in het vermogen van het Werkvoorzieningsschap Tomingroep om risico's die niet in de jaarrekening zijn verwerkt op te vangen. Als risico's worden beschouwd alle redelijk voorzienbare risico's, die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal c.q. het eigen vermogen en de omvang van het overzicht van baten en lasten. Het weerstandsvermogen ultimo 2017 bedraagt 2,2 miljoen euro. Voor verdere details verwijzen wij u naar de jaarrekening.

De deelneming in Tomingroep BV is voor de verkrijgingsprijs op de balans opgenomen. Voor de intrinsieke waarde van Tomingroep BV per 31 december 2017 wordt verwezen naar de jaarrekening van Tomingroep BV.

Kengetallen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto schuldquote	20,84%	27,52%	22,44%	22,44%	22,44%	22,44%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	-6,07%	8,60%	2,26%	2,26%	2,26%	2,26%
Solvabiliteitsratio	18,55%	17,78%	15,39%	15,39%	15,39%	15,39%
Structurele exploitatieruimte	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin het Werkvoorzieningsschap Tomingroep in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. Daarnaast vormt ook de algemene reserve een buffer tegen onverwachte financiële tegenvallers.

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in het vermogen van het Werkvoorzieningsschap Tomingroep om risico's die niet in de begroting zijn verwerkt op te vangen. Als risico's worden beschouwd alle redelijk voorzienbare risico's, die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal c.q. het eigen vermogen en de omvang van de exploitatie c.q. het exploitatieresultaat.

1. Subsidieresultaat

Het subsidieresultaat is het verschil tussen de ontvangen rijkssubsidie en de personeelslasten van de SW-medewerkers. Het subsidieresultaat kan per jaar fluctueren als gevolg van de afbouw van het subsidiebedrag door de Rijksoverheid, besluiten van het ministerie over compensatie voor loon- en prijsstijgingen, nieuwe wetgeving of politieke keuzes. Het subsidieresultaat bedroeg voor 2017 € 747K negatief. Naar verwachting zal dit door de ingezette jaarlijkse verlaging van het subsidiebedrag per SE toenemen van € 1.687K negatief in 2019 tot € 1.950K negatief in 2022.

Dit leidt tot een negatief netto resultaat van het Werkvoorzieningsschap. Een negatief netto bedrijfsresultaat werd (en wordt in de komende jaren) gecompenseerd door een bijdrage van Tomingroep BV (garantietoekenning). Voor de beoordeling van het eigen vermogen van Tomingroep BV wordt jaarlijks een analyse opgesteld om het weerstandsvermogen van Tomingroep BV te toetsen. Uit de meest recente toetsing bleek dat het eigen vermogen van Tomingroep BV adequaat en voldoende is om mogelijke risico's op te kunnen vangen.

2. Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Volgens BBV dienen de verplichtingen die gerelateerd zijn aan de jaarlijks terugkerende arbeidskosten niet als financiële verplichting in de balans te worden opgenomen (zoals verplichtingen t.a.v. verlofsaldi en jubileumuitkeringen). In de jaarrekening worden deze verplichtingen onder de paragraaf "niet uit de balans blijkende verplichtingen" vermeld.

3. Groot onderhoud gebouwen

Er is een voorziening getroffen voor het gelijkmatig verdelen van de kosten van groot onderhoud aan gebouwen, terreinen en installaties. De meerjaren onderhoudsplanning die hieraan ten grondslag ligt wordt jaarlijks getoetst. Elke tien jaar wordt een nieuw plan opgesteld.

4. Risico's

Het Werkvoorzieningsschap Tomingroep biedt werkgelegenheid onder aangepaste omstandigheden aan personen die kunnen en willen werken. De activiteiten zijn georganiseerd bij Tomingroep BV. In het jaarcontract met Tomingroep BV is vastgelegd, dat de BV een nihilresultaat bij het Werkvoorzieningsschap garandeert.

Risico's die van invloed kunnen zijn op de cijfers van 2019 (en later) zijn:

- Onvoldoende resultaat in Tomingroep BV, door bijv. plotselinge omzet terugval (bedrijfsmatig) of overige bedrijfsrisico's t.a.v. o.a. prijzen, voorraden, debiteuren, claims, etc, en daarbij een onvoldoende eigen vermogen om de garantietoekenning te kunnen betalen. Dit risico is momenteel laag en het eigen vermogen van Tomingroep BV is voldoende om deze risico's op te vangen.
- Herstructurering van afdelingen en eventuele afwaardering van activa. Kwalificatie: laag. Het Werkvoorzieningsschap kent geen eigen afdelingen. De waardering van de activa geeft geen reden tot grote risico's bij afwaarderingen.
- Sociaal-economische ontwikkelingen die leiden tot verdere bezuinigingen op de rijkssubsidie dan nu voorzien in de begroting
- Andere landelijke ontwikkelingen en aanpassingen in de regelgeving met betrekking tot de sociale werkvoorziening
- Uitkomsten van CAO-onderhandelingen voor SW-medewerkers (al dan niet gecompenseerd in de SW-subsidie)
- Politieke ontwikkelingen, wetswijzigingen, Europese richtlijnen en renteontwikkelingen
- Verdere achteruitgang van de subsidieratio
- Tijdigheid subsidiebetalingen door de deelnemende gemeenten
- Eventuele (onverzekerde) aansprakelijkheidsrisico's en juridische claims

De resultaten van het Werkvoorzieningsschap Tomingroep kunnen de komende jaren als gevolg van bovengenoemde risico's fluctueren. Het geconsolideerde vermogen van het Werkvoorzieningsschap Tomingroep en van Tomingroep BV is, rekening houdend met bovenstaande risico's, als adequaat beoordeeld. Voor zover de reserves toch niet toereikend zouden zijn, komt een eventueel tekort uiteindelijk voor rekening van de deelnemende gemeenten.

Onderhoud kapitaalgoederen

Er is een voorziening getroffen voor het egaliseren van de kosten van groot onderhoud aan terreinen, gebouwen en installaties. Het meerjarenonderhoudsplan ligt hieraan ten grondslag. Jaarlijks wordt dit meerjarenonderhoudsplan geactualiseerd. Ultimo 2017 bedraagt de stand van de voorziening groot onderhoud € 654k.

Bedrijfsvoering

Het Werkvoorzieningsschap Tomingroep kent in principe geen eigen activiteiten. Het Werkvoorzieningsschap is aandeelhouder van Tomingroep BV.

Het Schap is de entiteit waar de Wsw-subsidies worden ontvangen en van waaruit de lonen voor het SW-personeel worden betaald (de SW-medewerkers hebben een arbeidscontract met het Schap volgens de cao voor de Wsw). Het Werkvoorzieningsschap heeft naast de SW-medewerkers geen eigen personeel in dienst.

Het Schap kent enkele contractuele verbintenissen met Tomingroep BV. Zo ontvangt zij van Tomingroep BV een detacheringsvergoeding (loonwaarde) voor het detacheren van het SW-personeel bij Tomingroep BV (of haar dochterondernemingen). Anderzijds betaalt het Schap aan Tomingroep BV een begeleidingsvergoeding voor de kosten van de begeleiding van de SW-medewerkers, aanpassingen op de werkplek, en de uitvoering van de taken van de stafafdelingen die zijn uitbesteed aan Tomingroep BV. Tot slot verhuurt het Werkvoorzieningsschap, als eigenaar van (een deel van) de panden waarin Tomingroep BV gehuisvest is, productie- en kantoorruimtes aan Tomingroep BV. Daarvoor ontvangt zij van Tomingroep BV huur. Het Schap maakt daarvoor onderhoudskosten en rente- en afschrijvingskosten.

Contractueel verplicht Tomingroep BV zich jaarlijks om een eventueel negatief netto resultaat van het Werkvoorzieningsschap aan te vullen tot nul (garantiebijdrage). Daarvoor is het Werkvoorzieningsschap Tomingroep afhankelijk van positieve resultaten voor Tomingroep BV, of van een adequaat eigen vermogen.

Het bestuur van het Werkvoorzieningsschap, bestaande uit de wethouders sociale zaken van haar deelnemende gemeenten en de secretaris, wordt periodiek geïnformeerd over de resultaten (financieel en niet-financieel) van zowel het Werkvoorzieningsschap zelf als van de resultaten en activiteiten van Tomingroep BV.

Financiering

In het kader van de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) wordt onderstaand de liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet en de renterisiconorm weergegeven.

Berekening kasgeldlimiet

Begrotingstotaal 2019 (lasten)	27.628
Kasgeldlimiet in procenten van de grondslag	8,20%
Kasgeldlimiet in bedrag	2.265

Realisatie 2019	jan-mrt	apr-jun	jul-sep	okt-dec	gemiddeld
Vlottende (korte schuld)	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
Vlottende middelen	-4.552	-4.552	-4.552	-4.552	-4.552
Totaal netto vlottende schuld	2.052	2.052	2.052	2.052	2.052
Toegestane kasgeldlimiet	2.265	2.265	2.265	2.265	2.265
Ruimte (+)/Overschrijding(-)	213	213	213	213	213

De kasgeldlimiet wordt bepaald aan de hand van de saldi per eerste van de maand.

	Begroting			
Renterisico op de vaste schuld	2019	2020	2021	2022
(1) Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
(2) Nieuw aangetrokken vaste schuld	0	3.000	0	0
(3) Betaalde aflossingen	1.163	1.050	1.350	950
(4) Herfinanciering	0	1.050	0	0
(5) Renterisico op vaste schuld (1+4)	0	1.050	0	0
(6) Renterisiconorm	1.193	960	1.350	1.080
(9a) Ruimte onder renterisiconorm	1.193	-90	1.350	1.080
Stand van de vaste schuld per 1 januari	5.963	4.800	6.750	5.400
Nieuw aangetrokken vaste schuld	0	3.000	0	0
	5.963	7.800	6.750	5.400
Aflossingen	1.163	1.050	1.350	950
Stand van de vaste schuld per 31 december	4.800	6.750	5.400	4.450
Berekening renterisiconorm				
Begrotingstotaal	27.628	26.918	26.207	25.531
Percentageregeling	20%	20%	20%	20%
	5.526	5.384	5.241	5.106

De verbonden partijen

Verbonden partijen zijn derde rechtspersonen waarmee het Werkvoorzieningsschap Tomingroep een bestuurlijke en/of financiële band heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van een stemrecht. Van een financieel belang is sprake wanneer de gemeenschappelijke regeling middelen ter beschikking heeft gesteld en die kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op het Werkvoorzieningsschap Tomingroep.

Het Werkvoorzieningsschap Tomingroep is als gemeenschappelijke regeling een verbonden partij voor de deelnemende gemeenten Almere, Blaricum, Eemnes, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp, Wijdmeren en Gooise Meren.

Het Werkvoorzieningsschap Tomingroep heeft een 100% deelneming in Tomingroep BV. Werkvoorzieningsschap Tomingroep en Tomingroep BV hebben een meerjarige samenwerkingsovereenkomst afgesloten. In deze overeenkomst garandeert Tomingroep BV het Werkvoorzieningsschap een nulresultaat en verklaart het Werkvoorzieningsschap dat de SW-medewerkers bij Tomingroep BV worden gedetacheerd.

Per jaar wordt een contract gesloten waarin vastgelegd is aan hoeveel SW-medewerkers de BV werk dient te bieden en aan welke overige sociale doelstellingen de BV inhoud dient te geven. Voor meer informatie verwijzen wij u naar de jaarrekening van Tomingroep BV.

Staat van verbonden partijen		Bedragen * € 1 mln		
Werkvoorzieningsschap Tomingroep	Begroting 2018 (ult)	Prognose 2017 (ult)	Jaarrekening 2016 (ult)	
Eigen Vermogen	2,2	2,2	2,2	
Vreemd vermogen	10,3	10,4	9,4	
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	1,3	1,3	1,3	
Resultaat (na bijdrage BV)	0,0	0,0	0,3	

Tomingroep BV	Plan 2018 (ult)	Prognose 2017 (ult)	Jaarrekening 2016 (ult)	
Eigen Vermogen	21,7	22,1	21,4	
Vreemd vermogen	6,0	5,6	6,0	
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	4,8	4,8	4,8	
Resultaat (na afdracht Schap)	-0,4	0,7	0,3	

Cijfers 2017 zijn een prognose o.b.v. budget en verwachting; begroting 2018 is gebaseerd op begroting Werkvoorzieningsschap 2018 en de planning Tomingroep BV voor 2018.

Financiële begroting

5. Programmabegroting 2019

	Begroting 2017		Begroting 2018		Begroting 2019	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Overige bedrijfsopbrengsten		5.778		5.653		5.329
Bedrijfsopbrengsten		5.778		5.653		5.329
Lonen, salarissen en sociale lasten WSW	24.700		24.326		23.211	
Kosten Begeleid Werken	951		862		793	
Afschrijving op materiële vaste activa	389		443		400	
Overige bedrijfskosten	3.386		3.340		3.141	
Som der bedrijfslasten	29.426		28.971		27.545	
Bedrijfsresultaat		-23.646		-23.318		-22.215
Rijksvergoeding		24.001		22.331		21.524
Overige subsidie		0		0		0
Gemeentelijke bijdrage		0		0		0
Garantietoekenning Tomingroep BV		0		1.101		785
		24.000		23.432		22.309
Financiële baten en lasten	106		114		94	
Totaal	106		114		94	
Saldo van de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen		0		0		0
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor bestemming		250		0		0
Onttrekkingen aan reserves		0		0		0
Resultaat na bestemming		250		0		0
Totaal der lasten/baten	29.529	29.529	29.084	29.084	27.638	27.638

Toelichting op de programmabegroting

(x € 1.000)

	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
--	-------------------	-------------------	-------------------

Overige bedrijfsopbrengsten

Huur gebouwen en installaties etc.	1.117	1.117	1.100
Detacheringsvergoeding door Tomingroep BV	4.661	4.536	4.229
	<u>5.778</u>	<u>5.653</u>	<u>5.329</u>

De detacheringsvergoeding betreft de van Tomingroep BV te ontvangen loonwaarde voor de detachering van sw-medewerkers.

Lonen, salarissen en sociale lasten Wsw-personeel

Loonkosten Wsw-werknemers	19.015	18.846	18.035
Totale loonkosten Wsw	<u>19.015</u>	<u>18.846</u>	<u>18.035</u>
Sociale lasten Wsw	2.880	2.887	2.717
Pensioenpremies Wsw	1.718	1.581	1.502
	<u>4.598</u>	<u>4.468</u>	<u>4.220</u>
Ziekengelden	-40	-40	-40
Totaal sociale lasten Wsw	<u>4.558</u>	<u>4.428</u>	<u>4.180</u>
Bedrijfsgeneeskundige zorg	200	200	145
Studiekosten	60	30	30
Vervoerskosten Wsw	613	551	530
Overige personeelskosten	254	271	291
Totaal overige personeelskosten Wsw	<u>1.127</u>	<u>1.052</u>	<u>996</u>
Totaal Lonen, salarissen en sociale lasten Wsw-personeel	<u>24.700</u>	<u>24.326</u>	<u>23.211</u>

Onder **Overige personeelskosten** vallen onder meer:
Werkkleding en bijzondere voorzieningen.

In de loonkosten is rekening gehouden met 4 % verloop t.o.v. 2018. Voor 2019 is een stijging van de lonen met 1,5% gemiddeld op jaarbasis voorzien. In de sociale lasten is rekening gehouden met het effect van LIV (lage inkomens voordeel).

Toelichting op programmabegroting

(x € 1.000)

	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Aantal WSW-ers (gemiddeld)	1.042,76	991,49	924,27
Aantal SE's (in loondienst)	907,20	862,60	804,11
Aantal SE's (gemiddeld, inclusief Begeleid Werken)	974,20	925,40	861,10
Loonkosten per SE	27.226	28.201	28.865
Verhouding van sociale lasten/lonen WSW-ers in %	24,0%	23,5%	23,2%

SE = standaardeenheid

Kosten Begeleid werken 1)	951	862	793
---------------------------	-----	-----	-----

1.) Dit betreft loonkostensubsidie aan externe werkgevers of Tominggroep BV voor sw-geïndiceerden uit de deelnemende gemeenten die niet in dienst zijn bij het Werkvoorzieningschap Tominggroep. Deze groep is bij derden in dienst als begeleid werker.

Afschrijvingen op materiele vaste activa met economisch nut	389	443	400
---	-----	-----	-----

Totaal afschrijvingen	389	443	400
------------------------------	------------	------------	------------

Overige bedrijfskosten

Huurkosten	4	4	4
Onderhoudskosten	155	205	205
Verzekeringen en belastingen	65	69	69
Dienstverlening Tominggroep BV	3.024	2.931	2.750
Diverse overige bedrijfslasten	135	130	112
Totaal overige bedrijfskosten	3.386	3.340	3.141

Huurkosten: Alleen de kosten van (erf)pacht worden bij het Schap verantwoord.
De kosten van huur van gebouwen, machines, etc. komen direct ten laste van Tominggroep BV

Onderhoudskosten: De onderhoudskosten zijn gebaseerd op het meerjaren onderhoudsplan (MJOP). Voor de periode 2018-2027 is een nieuw 10-jarig onderhoudsplan opgesteld. Het onderhoudsplan heeft betrekking op de gebouwen en installaties welke in eigendom zijn van het Werkvoorzieningschap

De dienstverlening Tominggroep BV betreft de begeleidingsvergoeding die door het werkvoorzieningschap wordt betaald aan Tominggroep BV. Het betreft een vast bedrag per FTE. Het aantal FTE neemt af door het verloop in het bestand.

Toelichting op de programmabegroting

(x € 1.000)

Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
-------------------	-------------------	-------------------

Rijksvergoeding Wsw

Omvang rijksvergoeding Wsw	24.001	22.331	21.524
----------------------------	--------	--------	--------

Basis SE's gesubsidieerd	1010	925	861
Basis SE's gesubsidieerd oude verrekening	-57	0	0
Subsidie per SE	25.200	24.129	24.995

Overige subsidie	0	0	0
------------------	---	---	---

De subsidie in 2018 is voorlopig vastgesteld op € 24.292,-- per SE (exclusief compensatie voor loon- en prijsstijgingen). Voor 2019 is gerekend met € 24.995,-- per SE (inclusief compensatie voor verwachte loon- en prijsstijgingen).

Garantietoekenning Tomingroep BV

Omvang garantiebijdrage	0	1.101	785
-------------------------	---	-------	-----

In het jaarcontract tussen Tomingroep BV en het Werkvoorzieningschap Tomingroep is vastgelegd dat Tomingroep BV een nihilresultaat bij het Werkvoorzieningschap Tomingroep garandeert. Door de fors dalende wsw-subsidie wordt voor de begroting 2019 een garantiebijdrage door Tomingroep ad afgerond € 0,8 mln. voorzien.

Gedetailleerde toelichting op de programmabegroting 2019

Algemeen

De algemene uitgangspunten voor begroting 2019 ten aanzien van de SW-medewerkers zijn berekend op basis van de verwachte FTE populatie in dienst van het Werkvoorzieningsschap plus uitvoering Begeleid Werken, rekening houdend met een verloop van 4,5% op jaarbasis.

Overige bedrijfsopbrengsten

De rubriek overige bedrijfsopbrengsten betreft enerzijds de huuropbrengsten van het onroerend goed (in rekening te brengen bij huurder Tominggroep BV) en anderzijds de ontvangen loonwaarde die door Tominggroep BV wordt betaald voor de gedetacheerde SW-medewerkers.

Lonen, salarissen en sociale lasten Wsw-werknemers

De personeelsformatie wordt geraamd op basis van de te verwachten bezetting (rekening houdend met uitstroom door verloop).

Uitgangspunt voor de bezetting (voorheen taakstelling) is een verloop van 4,0% per jaar (excl. BW).

De begroting van de loonkosten voor 2019 is gebaseerd op 768.8 FTE (WSW) gemiddeld.

De lonen zijn gebaseerd op een stijging van gemiddeld 1,5%. De sociale lasten en de pensioenpremies zijn gebaseerd op de meest actuele informatie per ultimo 2017 en het verwachte effect van de invoering van het lage inkomensvoordeel (LIV) op werkgeverslasten in 2018.

De vervoerskosten betreffen de wettelijk voorgeschreven vergoedingen van reiskosten woon/werk v.v. en speciaal vervoer. De begrote kosten zijn gebaseerd op de verwachte bezetting.

Onder studiekosten zijn begroot de uitgaven aan externe opleidingen van WSW-personeel.

Onder "Personeelskosten overig" is o.a. opgenomen de kosten van werkkleding (de kosten van werkkleding en veiligheidskleding voor werknemers, onder andere voor hen die vuil werk verrichten of langdurig in de buitenlucht moeten werken, alsmede de kosten van reiniging van deze kleding) en de kosten voor bijzondere persoonsgebonden voorzieningen. Tevens worden hier de kosten voor de bijdrage aan de Arbo-dienst verantwoord.

De kosten Begeleid werken betreft de loonkostensubsidie voor SW-geïndiceerden uit de deelnemende gemeenten die niet in dienst zijn bij het Werkvoorzieningsschap Tominggroep.

De afschrijvingen betreffen de afschrijvingen op de materiële vaste activa volgens de in de jaarrekening opgenomen regels. De afschrijvingen vinden plaats op basis van aanschafwaarde. De afschrijvingspercentages zijn gebaseerd op de verwachte technische of economische levensduur. De afschrijvingen betreffen met name gebouwen en installaties. Aanschaffingen van machines en vervoermiddelen vinden direct in Tominggroep bv plaats.

Overige bedrijfskosten

Dit betreft o.a. de posten onderhoudskosten (dotatie volgens het meerjaren onderhoudsplan), kosten verzekeringen en belastingen, de aan Tominggroep BV te betalen begeleidingsvergoeding (o.a. voor de begeleiding van de sw-medewerkers binnen Tominggroep en voor de aan het Werkvoorzieningsschap toe te wijzen stafkosten) en diverse overige bedrijfslasten zoals accountantskosten en advieskosten.

Rijksvergoeding Wsw

In de begroting voor 2019 wordt rekening gehouden met een vergoeding van € 24.995,- per SE, gebaseerd op een bezuinigingstarget ad € 500,- per SE en een indexatie voor loon- en prijsstijgingen. De totale subsidie is voorts gebaseerd op de verwachte bezetting waarbij rekening is gehouden met een verloop van 4,5% t.o.v. 2018. In deze begroting is er vanuit gegaan dat de deelnemende gemeenten de vergoeding tijdig en volledig, inclusief de tussentijdse aanpassingen op het SW-budget door de overheid, doorbetalen aan het Werkvoorzieningsschap Tominggroep. Deze aanpassingen worden gepubliceerd in de mei- en september-circulaire van het sociaal domein. In oktober wordt geëvalueerd of voor de resterende maanden een correctie hierop moet worden gemaakt.

Garantietoekenning Tomingroep

De begrotingscijfers van 2019 leiden tot een negatief resultaat van € 785K. voor het Werkvoorzieningsschap Tomingroep. Door de garantiebijdrage ad € 785K. van Tomingroep BV wordt voor het Werkvoorzieningsschap Tomingroep een netto resultaat van € 0 gerealiseerd.

Financiële baten en lasten

Betreft de rente over de langlopende leningen alsmede de rente over rekening-courantsaldi tussen het Werkvoorzieningsschap Tomingroep en Tomingroep BV en haar dochterondernemingen. Door de afnemende omvang van de externe leningen en de lage rente nemen de kosten af.

Incidentele baten en lasten

Er is geen rekening gehouden met incidentele baten en lasten.

Financiële positie

Financiële positie

Op basis van werkelijke balansstanden per 31 december 2017 en de begrote baten en lasten 2018 tot en met 2022 worden onderstaande balansstanden geprognosticeerd.

Balansprognose per ultimo jaar

(x € 1.000)

	Realisatie 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Materiele vaste activa	9.083	10.241	9.841	9.447	9.063	8.659
Financiële vaste activa	2.522	2.522	2.522	2.522	2.522	2.522
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	5	-	-	-	-	-
Vorderingen op participanten	287	-	-	-	-	-
Overlopende activa	36	25	25	25	20	20
Totaal activa	11.933	12.788	12.388	11.994	11.605	11.201
Eigen Vermogen	2.213	1.906	1.906	1.906	1.906	1.906
Voorzieningen	654	488	475	527	564	567
Langlopende schulden	7.127	5.964	4.800	6.750	5.400	4.450
Schulden aan kredietinstellingen	1.304	3.431	4.552	2.186	3.110	3.653
Vlottende passiva	635	999	655	625	625	625
Totaal passiva	11.933	12.788	12.388	11.994	11.605	11.201

Investeringsbegroting 2019

Voor 2019 zijn geen bijzondere investeringen gepland, anders dan uitgaven voor onderhoud van de gebouwen. Deze uitgaven worden grotendeels verantwoord via het meerjaren onderhoudsplan.

Programmabegroting 2020-2022

	Begroting 2020		Begroting 2021		Begroting 2022	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Overige bedrijfsopbrengsten		5.170		5.020		4.873
Bedrijfsopbrengsten		5.170		5.020		4.873
Lonen, salarissen en sociale lasten WSW	22.615		22.038		21.471	
Kosten Begeleid Werken	737		694		653	
Afschrijving op materiële vaste activa	394		384		404	
Overige bedrijfskosten	3.088		3.026		2.964	
Som der bedrijfslasten	26.834		26.141		25.492	
Bedrijfsresultaat		-21.664		-21.122		-20.619
Rijksvergoeding		20.560		20.033		19.521
Overige subsidie		0		0		0
Gemeentelijke bijdrage		0		0		0
Garantietoekenning Tomingroep BV		1.206		1.179		1.168
		21.766		21.212		20.689
Financiële baten en lasten	103		90		70	
Totaal	103		90		70	
Saldo van de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen		0		0		0
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor bestemming		0		0		0
Onttrekkingen aan reserves		0		0		0
Resultaat na bestemming		0		0		0
Totaal der lasten/baten	26.936	26.936	26.231	26.231	25.563	25.562

Toelichting op de meerjarenraming 2020- 2022

Hieronder treft u de grondslagen aan voor de meerjarenraming van Tomingroep voor de jaren 2020-2022.

Algemeen

Uitgangspunt van deze raming is de begroting over het jaar 2019.

Waarderingsgrondslagen

De waarderingsgrondslagen zoals die in de jaarrekening zijn vastgelegd, zijn onverkort aangehouden bij de bepaling van de meerjarenraming.

Investerings

De verwachting is dat er beperkte investeringen in het Werkvoorzieningsschap zullen plaatsvinden in de periode 2020-2022.

Lasten

Lonen, sociale lasten Wsw

Deze post is berekend op basis van de begroting 2019 waarbij de bezetting jaarlijks is aangepast met een verloop van 4% en het gemiddelde salaris is verondersteld geïndexeerd te worden met 1,5% per jaar.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn bepaald op basis van het activabestand per ultimo 2017, en de verwachtingen voor 2018 en verder. Er zijn geen wijzigingen in de afschrijvingsmethodiek aangebracht. Voorts zal het beleid ten aanzien van investeringen en desinvesteringen onverkort gehandhaafd blijven.

Rente

De rentecomponent is gebaseerd op de stand van de leningen per ultimo 2018 en de verwachtingen t.a.v. de liquiditeitsontwikkeling over de komende jaren (gebaseerd op de huidige rentetarieven).

Overige kostencomponenten

De overige kostencomponenten zijn per post beoordeeld en waar nodig aangepast. Voor zover van toepassing is in de kostenposten rekening gehouden met een aflopend aantal medewerkers op basis van natuurlijk verloop.

Baten

Rijksvergoeding

De berekening van de rijksvergoedingen is gebaseerd op de subsidiebedragen conform de uitgangspunten van de Participatiewet. In de meerjarenplanning 2020 t/m 2022 is uitgegaan van het subsidiebedrag 2018 (zoals gepubliceerd in de septembercirculaire) en gecorrigeerd voor enerzijds een taakstellende daling ad € 500,- per jaar t/m 2020 en anderzijds een indexatie voor de opgenomen loon -en prijsstijgingen.